

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเป็นยุคของสังคมข่าวสาร ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสูงต่อด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ข่าวสารช่วยเปิดโลกทัศน์ของประชาชนให้กว้างไกล ช่วยให้เราทราบความเคลื่อนไหวของนานาประเทศทั่วโลก นอกจากสถานีโทรทัศน์แล้ว สถานีวิทยุ ถือเป็นสื่อหนึ่งที่มีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชนโดยทั่วไป เพราะสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่ายและกว้างขวางครอบคลุมไปยังทุกพื้นที่ของเครือข่ายการส่งสัญญาณกระจายเสียง เสนอข่าวสารได้รวดเร็วและถ่ายทอดเหตุการณ์ไปยังผู้รับข่าวสารได้หลายๆ คนในเวลาเดียวกัน

สื่อที่ใช้ในการสื่อสารมวลชน หรือที่เรียกว่า สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ สื่อมวลชนแต่ละประเภท มีคุณสมบัติในด้านต่างๆ ที่แตกต่างกัน และเป็นปัจจัยกำหนดลักษณะ รูปแบบของข่าวสารที่จะส่งไปด้วย คุณสมบัติที่ต่างกักันดังกล่าว ทำให้สื่อมวลชนแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะตัว มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เสนอความรู้ข่าวสาร ต่างกัน ทั้งนี้เป็นไปตามลักษณะของข่าวสาร ผู้รับ และองค์ประกอบอื่นๆ เช่น เวลา ระยะทาง สภาพแวดล้อม งบประมาณ เป็นต้น สื่อมวลชนแต่ละประเภท มีข้อดี และข้อจำกัดที่ไม่เหมือนกัน เราจึงไม่อาจระบุว่ สื่อมวลชนชนิดหนึ่งดีกว่าสื่อมวลชนอีกชนิดหนึ่ง จนกว่าจะได้มีการพิจารณาองค์ประกอบ และคุณสมบัติด้านต่างๆ ของสื่อมวลชน เช่น ความรวดเร็ว ความน่าเชื่อถือ โอกาสที่จะได้รับข่าวสาร ปริมาณและความสมบูรณ์ของเนื้อหา การมีส่วนร่วมของผู้รับสาร เป็นต้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.2550:ระบบออนไลน์)

สถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดเชียงใหม่ มีระบบ เอฟ.เอ็ม. 7 สถานี 8 คลื่นความถี่ และ ระบบ เอ.เอ็ม. 7 สถานี 8 คลื่นความถี่ ในภาคของการนำเสนอข่าวของแต่ละสถานี กำหนดการถ่ายทอดเสียงภาคข่าวบังคับจากกรมประชาสัมพันธ์ในแต่ละวันที่ออกอากาศ 2 ช่วง คือ ช่วงเวลา 07.00-07.30 น. และ 19.00-19.30 น. นอกนั้นแต่ละสถานีจะผลิตข่าวของแต่ละแห่ง โดยบางช่วงเวลาจะรับสัญญาณดาวเทียมจากสถานีแม่ข่ายที่กรุงเทพมหานคร ด้วยการเชื่อมโยงสัญญาณดาวเทียมออกอากาศในส่วนภูมิภาคสลับกับการนำเสนอข่าวที่แต่ละสถานีในพื้นที่การส่งกระจายเสียงผลิตขึ้น บางแห่งนำเสนอในทุกต้นชั่วโมง บางแห่งผนวกทั้งสัญญาณดาวเทียมและต่อด้วยข่าวท้องถิ่นในลักษณะของการรายงานข่าว และข่าวสัมภาษณ์ (ณัฐ บริสุทธานารักษ์, 2548)

สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่ ออกอากาศทางคลื่นความถี่ 100 เมกกะเฮิร์ตซ์ในระบบ FM. Stereo Multiplex ได้เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2510 เดิมออกอากาศในช่วงเวลา 18.00-22.00 น. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาสาขาวิทยุกระจายเสียงของภาควิชาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ฝึกปฏิบัติผลิตรายการจนถึง พ.ศ. 2529 สถานีได้เพิ่มเวลาของการกระจายเสียงเพื่อบริการชุมชนรวมทั้งเพิ่มอัตรากำลังของบุคลากรทั้งนักจัดรายการ นักข่าว และช่างเทคนิค ปัจจุบันสถานีออกอากาศตั้งแต่เวลา 05.00-23.00 น. โดยมีสัดส่วนของรายการต่าง ๆ คือ วันจันทร์-ศุกร์ ข่าว ร้อยละ 36% สารความรู้ ร้อยละ 21% สารบันเทิง ร้อยละ 39% บริการธุรกิจ ร้อยละ 4% วันเสาร์-อาทิตย์ ข่าว ร้อยละ 26% สารความรู้ ร้อยละ 28% สารบันเทิง ร้อยละ 42% บริการธุรกิจ ร้อยละ 4% และในปี 2548 – 2549 สถานีได้รับการจัดสรรงบประมาณจัดทำโครงการ e-radio เพื่อเผยแพร่รายการทางเว็บไซต์ (Website) ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและของชาติด้านการพัฒนาสังคม ยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนผู้ฟัง นอกจากนี้จะสามารถรับฟังรายการจากการกระจายเสียงตามปกติแล้ว ยังสามารถเปิดฟังทางอินเทอร์เน็ต และเปิดฟังรายการสารความรู้ย้อนหลังได้จากเว็บไซต์ของสถานีวิทยุ คือ [http:// www.fm100cmu.com](http://www.fm100cmu.com) (สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550: แผ่นพับ).

รายการ “ทำมาหากิน” เป็นรายการประเภทสารความรู้ เริ่มออกอากาศสดทางสถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 16.10 – 17.00 น. โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนเป็นสำคัญ คือ การได้รับสารความรู้และประโยชน์ในการรับฟัง โดยไม่เน้นการแสวงหากำไรจากผู้สนับสนุน (Sponsors) แต่มุ่งเน้นการให้ข่าวสาร ความรู้ โดยไม่มีรายการบันเทิงเช่น เพลงหรือเกมส์แทรกในช่วงเวลาของรายการ “ทำมาหากิน” และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง และบางโอกาสจะมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ตามความเหมาะสม

เนื้อหาของรายการจะประกอบไปด้วย

1. การเชิญนักธุรกิจ ผู้ประกอบการกลุ่มชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมถึงการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สารความรู้ การแลกเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ประสบการณ์ในการผลิตสินค้า การจัดทำแผนการตลาด ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ประชาชนที่สนใจนำไปปรับใช้ให้กิจการของตนเองมีพื้นฐานที่มั่นคงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นประโยชน์แก่กลุ่มชุมชนอื่น ๆ ที่สนใจจะผลิตสินค้า ได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

2. การประชาสัมพันธ์งานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และประชาสัมพันธ์ ตำแหน่งงานว่าง ในสาขาอาชีพต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนที่ว่างงานได้รับทราบ

เนื่องจากรายการประเภทสาระความรู้ ไม่มีรายการบันเทิง มีการออกอากาศในทุก สถานีในเวลาต่างๆ กันทุกวัน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนต่อการรับฟังรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและวางแผนการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนที่รับฟังรายการ และ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถานีฯ ที่ มุ่งมั่นให้บริการด้านข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงทัศนคติของประชาชนต่อรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อทราบถึงปัญหาของประชาชนต่อรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของประชาชนต่อรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่

1.4 นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด (Ideas) โดยมีองค์ประกอบของทัศนคติ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ และ องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548 : 247-248) โดยเป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็น และปัญหาของประชาชนที่มีต่อรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชนจังหวัดเชียงใหม่

ประชาชน หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่รับฟังรายการ “ทำมาหากิน” สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน จังหวัดเชียงใหม่

รายการ “ทำมาหากิน” หมายถึง รายการสาระความรู้ ออกอากาศสดทางสถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 16.10 – 17.00 น. โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนเป็นสำคัญ โดยไม่ได้เน้นการแสวงหากำไร แต่มุ่งเน้นการให้ข่าวสาร ความรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในลักษณะการสื่อสารสองทาง

สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงที่มุ่งมั่นให้บริการด้านข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ออกอากาศทางคลื่นความถี่ 100 เมกะเฮิรตซ์ ในระบบ FM. Stereo Multiplex โดยคณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved